

Loe lähemalt / Read more

Võrtsjärve piirkond / Lake Võrtsjärv region www.vortsjarv.ee

Muhu saar / Island of Muhu www.muhu.info ja www.uisk.ee

Peipsiveere Sibulatee / Lake Peipus area and the Onion Route www.sibulatee.ee

Puhka Eestis / Discover Estonia www.puhkaeestis.ee / www.visitestonia.com

European Destinations of Excellence (EDEN) / www.edenineurope.eu

Veeturisti meelespea / Aqua Tourist Manual www.matkaliit.ee

Eesti avastamata aarded 2010. Veeturism

European Destinations of Excellence.

The Hidden Treasures of Estonia 2010. Aquatic Tourism

Oma silm on kuningas!
Come and check it out!

Estonia
Positively surprising.

Estonia
Positively surprising.

Külluslik aardelaegas

Eesti on loodushuvilisele tõeline unelmate maa. Pindalalt väike riik üllatab oma mitmekesise ja inimtegevusest puutumatu loodusega. Eesti aareteks on kahtlemata jõed, järved ja meri.

Eestit piirab põhjast ja läänest Läänemeri, mille avarused on pungil suurematest ja väiksematest saartest. Neid on kokku üle 1500. Eestimaa saared muudab eriliseks nende sopiline rannajoon ja poolsaarte rohkus. Vaid vähesed maailma riigid saavad uhkeldada sellise meresaarte küllusega. Mereta ei oleks Lääne-Eestis ja saartel kogu Eesti looduse kroonijuveelideks peetavaid liigirikkaid ranna- ja luhaniiitusid, mida mujal Euroopas enam ei kohtagi. Eesti on rikas ka järvede ja jõgede poolest. Vähemalt hektarisuuruseid järvi on kokku loendatud ligi 1200, jõgesid ja ojasid enam kui 7000. Eesti idapiiriks olev Peipsi järv on koguni suuruselt Euroopa neljas.

Eesti veekogud on müstilised, mitmenäolised, hästi hoitud ja ometi – veel paljuskki avastamata! Haruldasi veelinde täis lahesopid, arhailiselt säilinud kalurikülad ning

muistsed purjekad, millele on taas elu sisse puhutud ja mis uhkeis purjeis lainetega mõõtu võtavad. Hoolimata oma väiksusest on rannaalad Eestis erilmelise looduse ja traditsioonidega. Veepiirkondade väärtustamine ja tutvustamine ongi konkursi “Eesti avastamata aarded. Veeturism” üks eesmärke. Seekord tunnistati parimaks Võrtsjärve piirkond. Kolm parimat on avastamiseks valmis! Saame tutvavaks!

Võrtsjärve piirkond

Muhu saar

Peipsiveere Sibulatee

Bountiful Treasure Trove

Estonia can appear to a nature lover as the mythical Shangri-La. The country being tiny in area, is surprisingly rich when it comes to its diversified nature, untouched by human action. The true treasures of Estonia are undoubtedly its rivers, lakes and the sea.

In North and West, Estonia is bound by the Baltic Sea. These expanses are packed with over 1500 isles and islets, both large and small. Estonia's isles are singular due to their meandering coastlines and abundance of peninsulas. There are not that many countries in the world able to flaunt such a plethora of sea islands. Without the sea, Western Estonia and islands would not have the species-rich coastal and wet meadows, deemed to be the crown jewels of Estonian nature that one would not be able to experience elsewhere in Europe. Estonia is rich in lakes and rivers. About 1,200 lakes having an area of at least a hectare have been counted, and more than 7,000 rivers and streams. Lake Peipus, outlining the eastern border of Estonia, is the fourth largest lake in Europe.

Estonian bodies of water are mystical, multifarious, well maintained and yet – greatly undiscovered! Small bays full of rare waterfowl, archaic fishing villages preserved and ancient sailboats, revived and proudly riding the waves in full sail once again. Despite of the miniature quantity, the coastal regions of Estonia have varied nature and traditions. Valorisation and promotion of water areas are the two primary examples of the promotional “The Hidden Treasures of Estonia. Aquatic Tourism”. This time around the Võrtsjärv was acknowledged to be the best region. The three best of them are ready to be discovered! Let's get acquainted!

Võrtsjärve piirkond

Muhu saar

Peipsiveere Sibulatee

Võrtsjärve piirkond

Kaunis Võrtsjärv, Eestimaa suurim sisejärv, laiub tilgakujulisena keset Eestimaa kõrgustikke. Võrtsjärv piirneb kolme maakonna (Viljandi, Tartu ja Valga) ning seitsme vallaga. Võrtsjärv kuulub Natura 2000 loodus- ja linnukaitsealasse ning võib uhkusega esitleda järve rikkalikku elustikku. Võrtsjärve tõeliseks varanduseks loetakse tema voogudes peituvaid hõbedasi kalavarusid. Kalu leidub Võrtsjärve sogases vees igasuguseid, lausa 35 erinevat kalaliiki, millest kuulsaimaks on angerjas, latikas, haug ja koha. Võrtsjärve kutsutakse siinse tuntuima vääriskala järgi angerjajärveks. Libe ja siugjas angerjas meenutab oma väljanägemiselt kangesti mõnda maismaal roomavat madu. Tema liha peetakse delikatessiks ning eriti maitsev on see suitsutatult või marineeritult. Järve tuntuimateks linnuriigi esindajateks on kajakad, kormoranid, pardid, tuttpütid. Hea õnne korral võib näha ka meri- ja kalakotkast või musta toonekurge.

Peale iidsete kalurikülade, võimsate kalepurjekate ja hakkajate kalurite annavad tooni ka andekad käsitöömeistrid. Tuhande näoga järve ümber reisisid saab igaüks veeta aktiivset puhkust, külastada järvemuseumi või miks mitte mekkida kalameestega ahjusooja suitsulatikat. Ehedat ajalugu kohtab Võrtsjärve piirkonnas igas külas. Võrtsjärve ääres hoitakse au sees kaluripäevade ja simmanite traditsiooni ning torupillimuusikat. Kõmisevat torupillimängu saavad julgemad proovidagi.

Põnevaid fakte:

- Võrtsjärve kõige vanem mees on Valma mees (vanus ca viis-kuus tuhat aastat).
- Võrtsjärve iseloomulikuks ja põliseks kalapüügiviisiks on olnud läbi aegade kale. Kale oli algselt laia suudmega (1,2 x 3,6 m) ja 3,6 m pikkune purjusteta võrkott.
- Muinaspõhjala uskumustes on Võrtsjärv siin elanud rahva Emaüsk.
- Eesti ainuke järvemuseum asub Võrtsjärve ääres limnoloogiakeskuses.

- Suurim Võrtsjärvest püütud kala on valgeamuur – 112 cm pikk ja 19,9 kg raske, vanus 20 aastat.
- Järve keskmine veetase on 33,6 meetrit üle merepinna ning aastast kõigub see keskmiselt 1,4 meetrit, erandaastail 2,2 meetrit.
- Kokku suubub Võrtsjärve 23 jõge, oja või kraavi. Järvest välja voolab vesi ainult Suure Emajõe kaudu.
- Võrtsjärvest võib leida 35 liiki kalu, 214 liiki linde ning 114 eri liiki taimi.
- Võrtsjärve piirkonnas on 7 kirikut, 9 mõisa, 2 tuulikut, 4 muistset ordulinnust ja linnamäge.

Huvitavaid tegevusi:

- Jäälune kalapüük kaluritega koos, kalatoitude valmistamine ja maitstmine
- Kevadised üleujutused Jõesuus Suure Emajõe luhtadel (Emajõe tagurpidi voolamine)
- Kalepurjekasõidud, hiigelkanuumatkad
- Linnuvaatlustuurid poldritel
- Käsitöökodade ja muuseumide külastus ja käsitöötoad
- Tondisaare simmanid

- Võrtsjärve käsitöö- ja kalalaat
- Võrtsjärve regatt ja rattamatk
- Kanuumatkad Suurel ja Väiksel Emajõel, Pede jõel, Põltsamaa jõel
- Tõukekelgumatkad jm matkamängud
- Kalurite päev, Võrtsjärve mängud
- Külastada Rannu-Jõesuu Võrtsjärve külastuskeskust, Valma kalurituba, Tarvastu puhkeala vaatetorni, Valguta poldri puhkekohta, Taulide torupillitalu

Lake Võrtsjärv region

The beautiful Võrtsjärv, the largest inland lake of Estonia is expanding its teardrop shape in the middle of Estonian uplands. Võrtsjärv is bordered by three counties (Viljandi, Tartu and Valga) and seven rural municipalities. Võrtsjärv is part of the Natura 2000 ecological reserve and wild bird protection sites and can proudly present the rich biota of the lake. The genuine treasures of Võrtsjärv are the silvery shimmering fish resources contained in its waters. The muddy waters of Võrtsjärv hide diverse fish, even total of 35 different fish species, the most popular of which are eel, bream, pike, and pike-perch. Võrtsjärv is often dubbed as the “Eel lake” after the most valued of these fish. The slippery and somewhat vermicular eel bears a more than passing resemblance to the snakes found on the shore. Its flesh is considered to be a great delicacy and especially palatable when smoked or marinated. The most widely known species of birds present at the lake are seagulls, cormorants, ducks, and grebes. If lucky, one may spot a rare white-tailed eagle or osprey or even a black stork.

Besides the ancient fishing villages, sturdy kale-boats and enterprising fishermen, the tone is also set by the skilled craftsmen. When travelling around this lake of thousand faces, one can choose the activities according to their personal preference – whether to have an active holiday, visit the lake museum or taste the delectable smoked bream the fishermen have taken fresh out of the oven. In

the Võrtsjärv region each village is packed with genuine history and the presence of times gone by. The tradition of fishermen days and village dances as well as the bagpipe tunes is esteemed and kept alive in the Võrtsjärv region. The bravest of all may even have a chance to try to squeeze a thunderous tune out of the bagpipe.

Lake Võrtsjärv - sustainable perspective

Fascinating Facts:

- The Valma man is deemed to be the oldest man in the Võrtsjärv region (dating back about five or six thousand years);
- The characteristic ancient fishing method in the Võrtsjärv region has always been so called kale. Originally the kale was a wide mouthed (1.2 x 3.6 m) net bag with length of 3.6 m;
- Ancient Nordic tradition pinpoints Võrtsjärv has the Mother's Womb of the people who used to live here;
- The only lake museum in Estonia is located at the centre of limnology at the eastern shore of Võrtsjärv;
- The largest fish ever caught from Võrtsjärv was

- a grass carp – 112 cm long, weight 19.9 kg, age 20 years;
- The mean water level of the lake is 33.6 metres above the sea level and annually the height varies by 1.4 metres in average, in some rare years even by 2.2 metres;
- Total of 23 rivers, streams and ditches flow into Võrtsjärv. The only outbound stream is the Suur Emajõgi (“Great Mother River”);
- Võrtsjärv features 35 species of fish, 214 species of birds and 114 plant species;
- The Võrtsjärv region contains 7 churches, 9 manor houses, 2 windmills, 4 ancient fortresses and strongholds.

Activities of Interest:

- Ice fishing with fishermen together with preparation and tasting of fish dishes;
- Spring floods at Jõesuu, at the flood meadows of the Suur Emajõgi river (Suur Emajõgi flowing backwards);
- Trips with kale sail boats and giant canoes;
- Bird spotting tours across the polders;
- Visiting craft workshops and museums; craft workshop activities;
- Tondisaare village dances;

- Lake Võrtsjärv handicraft and fish fair;
- Lake Võrtsjärv regatta and bicycle tour;
- Canoeing trips on both Suur and Väike Emajõgi rivers as well as the rivers Pede and Põltsamaa flowing into Emajõgi;
- Kicksled treks and other camping and hiking games;
- Fishermen Day, The Võrtsjärv Games;
- Visiting the Võrtsjärv visitor centre at Rannu-Jõesuu, Valma fisherman chamber, watch tower at the Tarvastu recreational area, rest area in the Valguta polder, and the famed bagpipe homestead of the Taul family

Muhu

- saar, kus aeg puhkab

Muhu saar

Muhu saar on olnud sajandeid väikeseks mereriigiks kahe väina vahel. Mererannik metsikute taimevaipade ja paadilautrite varjus kõneleb sellest, mis on siin toimunud ja kuidas on muhulane oma elu elanud. Siinsete viikingite röövretked naabermaadesse, rannarahva ehitatud uhke laevastik, suurte purjedega uisulaevad ning ränduritest ja kaupmeestest kihanud sadamad on vaid väike osa Muhu rahva muistsest elust. Eestis on Muhu tuntud oma hästi hoitud arhailisuse poolest. Rookatused, kiviaiad, lilletikandid, kollatriibulised rahvariidesed ja nende sidumine nüüdisajaga moodustab põneva mosaigi muistsete traditsioonidega.

Muhus leidub sajanditevanuseid kalurikülasid ja kultuspaiku kõrvuti pankrannikute ja pillirooväljadega, siinsetel külateedel näeb hobuvankreid tänapäevalgi. Külades leidub rookatustega palkhooneid ning tubasid kaunistavad lillelised vaibad. Vanad paadid puhkavad kiviaedade peal ning rookatuste all kuivavad kalad. Muhu mustritesse rõivastunud saareelanikke võib kohata pea igas külas ja kaugemalgi – terves Eestis!

Muhumaa on koht, kus isegi aeg justkui peatub, et puhata. Avasta Sinagi enda jaoks Muhu võlu ja värvid!

Põnevaid fakte:

- Euroopa muinasaegsed kultuspaigad on kõige paremini nähtaval Muhu saarel.
- Hellamaal asub maagiline seitsme tee rist, kuhu endiselt tuuakse ohvriande.
- Muinasaja lõpul rajati Muhusse maalinn. Selle linnusega on seotud Eesti muistse vabadusvõitluse dramaatiline lõpp – 1227. aastal peetud lahing Mõõgavendade ordu ja eestlaste vahel viis eestlased sajanditeks võõrvallutajate ikke alla.
- Liival asuv Püha Katariina kirik on ehitatud 13. sajandi lõpus, vahetult pärast priiuse kaotust.
- Muhu oli tuntud oma rändavate käsitöölise ja ehitajate poolest, kes leidsid tööd pealinnas Tallinnas, Peterburis ja Riias. Just nende inimeste oskused on Muhu spetsiifilise arhitektuurstiili tekke taga. Tänapäeval on selle stiili ilmekaks näiteks Pädaste mõisa välisehitised.
- 19. sajandil sõitsid saarte ja mandri vahel kuni 18 meetrit pikad uisuks nimetatud laevad. Eesti vanima traditsiooniga purjelaeval heisati purjed viimast korda I maailmasõja ajal. Muhulased on kasutanud uisulaeva merelahingutes ja kaubaveos üle 1000 aasta.
- Muhu elanike arv saavutas oma maksimumi 20. sajandi algul, ulatudes 6000 inimeseni ja vähenedes sajandi lõpuks praegusele 2000-le. Arvatakse, et tänapäeva muhulaste esivanemad saabusid Kuramaalt 6. sajandil, kui seal asus linnus nimega Muhu Kalns.
 - Muhus leidub üle 25 haruldase orhideeliigi ja peatub hulgaliselt rändlinde.

- Igal aastal korraldatakse ujumisvõistlus üle Väikese väina Saaremaalt Muhusse.
- Muhu saarel ja ümbritsevatel laidudel on olnud üle 60 kõrtsi ja meremeeste varjualuse.
- Muhus peetakse igal aastal maailma kõige väiksem tulevikumuusika festival “Juu jääb”.

Huvitavaid tegevusi:

- Muhu käsitöö- ja laevameistrite töötoad, rahvakultuuri- ja loodustunnid
- Retked muinaskultuuri radadele Tihuse ratsatalust
- Ringreis vanas Koguva kalurikülas ja Muhu Muuseumis
- Spaahooldus kohalike traditsioonide järgi ja bioenergeetiline massaaž
- Linnuvaatlused, kanuusõidud ja paadimatkad laidudele
- Tutvumine jaanalindude, nandude, emude ja kangurutega Nautses
- Rannapeod sadamas, simmanid küla muuseumis ja kohaliku õlle mekkimine Vanatoa kõrtsis
- Eriilmelised toitlustuskohad: Tihuse muinaskohvik, Liiva kalakohvik, Pädaste mõisa restoran ja Nami Namaste
- Luksuslikud piknikud gurmaanidele ning kokanduskursused
- Jalgrattamatkad, erisõidud kiirpaadiga ja automatk läbi mere
- Jahiretked, kalapüük ja elu jahionnis

Muhu

- island, where time rests

Island of Muhu

For centuries, the island of Muhu has acted like a tiny maritime kingdom wedged between two straits. The seacoast covered with wild flora like a carpet and sheltered by small wooden mooring platforms, recounts the story of the past days and happenings and how the Muhu islanders have always lived here. Local Vikings raiding the neighbouring lands, the noble fleet built by the coastal folk, light flat-bottomed medieval ships (uisk in Estonian, meaning a snake; see Finnish uisko or Novgorod uishkui boat) with enormous sails, and the ports and harbours that used to be teeming with merchants and travellers are only but tiny fraction of the lives of ancient folk of Muhu. In Estonia, the island of Muhu is known by its time-capsule archaic charm. Reed roofs, stone fences, floral embroideries, bright yellow striped folk skirts and how that all binds into and intertwines with modern times, constitutes an awe-inspiring mosaic with ancient traditions.

Muhu presents centuries old fishing villages and sacred worship sites side by side with cliff coasts and fields of reed; one can spot horse carts in everyday use at the village roads. The villages themselves have plenty of log farmhouses with reed roofs and chambers decorated with carpets bearing floral patterns, haggard boats drawn to rest on top of stone fences and the fish drying under the edges of reed roofs. Islanders proudly wearing the Muhu traditional patterns can be spotted in almost every village and even farther away – all over Estonia!

Island of Muhu is the place where even time seems to slow down to take a break. Discover for yourself the charm and colours of Muhu island!

Fascinating Facts:

- European ancient sacred worship sites are most prominent in the island of Muhu;
- Hellamaa features a magical crossing of seven roads, where even nowadays gifts and sacrifices are brought to;
- A wooden fortress was built in the island of Muhu in the end of the ancient era and with that fortress the dramatic end to the Estonian struggle for freedom is associated: the battle that took place in here between the Brotherhood of Sword and Estonian freedom fighters in 1227 sealed the fate of Estonians, condemning them for centuries under a foreign yoke;
- St. Catherine's church, located at Liiva, was built in the end of 13th century, immediately after the freedom was lost;
- Muhu was known for its travelling craftsmen and builders, who found employment in the capital city of Tallinn as well as in St. Petersburg and Riga. The skills of these people in particular gave rise to the specific architectural style of Muhu. Nowadays, the most pronounced example of that style would be the auxiliary buildings of the Pädaste manor;
- Up to 19th century, the route between the islands and the mainland was navigated by flat bottomed sail boats that could be up to 18 m of length and were called uisk in Estonian. The most ancient traditional sailing boat of

Estonia set sails for the last time during the WWI. The people of Muhu had used these uisk-boats for both maritime battles and trade for over 1000 years;

- The population of Muhu reached its peak with 6,000 people in the beginning of 20th century, gradually decreasing thereafter to the current 2000 people by the end of the century. It is believed that the ancestors of modern Muhu people arrived to Muhu

- from Courland sometimes in the 6th century, when a stronghold called Muhu Kalns was known to have existed there;
- Muhu boasts over 25 rare orchid species and hosts masses of migratory birds each year;
- Each year a swimming competition is held for crossing the strait between Muhu and Saaremaa islands;
- The island of Muhu and the neighbouring islands have hosted over 60 pubs and seamen's shelters;
- The world's smallest future music festival Juu Jääb is held annually in Muhu.

Activities of interest:

- Muhu craft and shipbuilder's workshops, national cultural heritage and nature lessons
- Tihuse Horse Farm: treks tracking the ancient culture sites
- Tour through ancient Koguva fishing village and to the Muhu Museum
- Spa treatment following the local traditions, complete with a bio-energetic bodywork massage
- Bird spotting, canoeing, and boating trips to the islets
- Visiting Nautse and getting to know the ostriches, rheas/nandus, emus and kangaroos kept there
- Beach parties at the harbour, village dance at the museum and tasting the local brew at Vanatoa pub
- Varied catering establishments: Tihuse ancient themed coffee shop, Liiva fish café, restaurant at Pädaste manor, and Nami Namaste
- Opulent gourmet picnics and cooking courses
- Bicycling treks, speedboat racing and driving the cars through the sea
- Hunting trips, fishing and stay at the hunter's lodge

Peipsiveere Sibulatee

Peipsiveere on ainulaadne piirkond, kus saab korraga tutvuda nii eesti talurahva, vene vanausuliste kui ka baltisaksa kultuuripärandiga. Kõiki neid ühendab Euroopa suuruselt neljas järv – Peipsi, mis on olnud nii toidu lauale toojaks, legendide tekkimise pärusmaaks, ühendusteeiks maailmaga kui ka vallutajate tapluskohaks. Siiruvirulisus ja multikultuursus annab Euroopa Liidu idapiiril tunda just pikaaegsete kohalike traditsioonide elujõu varal.

Peipsiäärsed külad teeb omapäraseks nende arhitektuur, jumalateenistused, laulud ja käsitöö. Sibulateele saabujatele jäävad kindlasti meelde tihedalt maju täis pikitud külatänavad, keskmisest tunduvalt kõrgemad sibulapeenrad, väga lahked kohalikud inimesed, suussulav teekõrvane pruun keedusuhkur. Ja muidugi kalasadamad, kust järvelt tulnud kaluritelt saab värsket kala osta.

Peipsi järve voolab üle 200 jõe ja oja, välja vaid üks – seega on siinkandis kevadised üleujutused tavalised. Kevadeti suureneb kõrgeima veetaseme juures Peipsi järve pindala kuni 780 km² võrra ning sel ajal võib Emajõe-Suursoos paadi või kanuuga sõites üle sõiduvahendi ääre upitades veest jõhvikaid korjata: peipsiäärsed sood on ühed jõhvikarikkamad Eestis! Sügis toob Peipsi äärde need, kes heast sibulast lugu peavad – siinsed sibula- ja küüslauguvanikud on kuulsad kogu Eestis, niisamuti kui Peipsi tint ja räabiski. Talv toob Peipsi jääle aga karakatitsad ja uisutajad!

Peipsi järv

- üks piirkond, kaks rahvust, kolm kultuuri!

Põnevaid fakte:

- Peipsi on 35 saart, millest 5 on asustatud. Suurim neist – Kolpino – kuulub Venemaale.
- Piirisaart Peipsi järves peetakse ülev euroopaliseks konnaparadiisiks. Juba aastaid on Piirisaar Eesti ainuke konnakaitseala.
- Peipsi on madal järv, mille keskmine sügavus on 7,1 m ja maksimaalne sügavus 15,3 m.
- Peipsi järv (3555 km²) koosneb kolmest osast: Peipsi järv ise – 2611 km², Pihkva järv (708 km²) ja neid ühendav kitsas (väikseim laius 3 km), kuid sügav Lämmijärv (236 km²).

- Peipsi kuulub Euroopa kõige kalarikkamate järvede hulka (keskmine saagikus umbes 30 kg/ha).
- Peipsis elab 37 liiki kalu, iseloomulikumad ahven, haug, koha, kuid eestlased tunnevad Peipsist ka mahedat kala räabist ja pisikest Peipsi tinti, mida süüakse kuivatatult.
- Suurim Peipsist püütud kala on 56kilone säga (1935. aastal).
- Peipsi on siinsete kohalike asunike iidne kohanimi. Peipsi nime all on järve esimest korda mainitud 1400. aastal (Peybas).
- Eesti üheteistkümnest vanausuliste kogudusest tegutseb Peipsi ääres üheksa.
- Peipsi lodi oli spetsiaalselt Peipsi ja Emajõe piirkonna

tingimustele kohandatud kaubapurjekas, mida ehitati siinkandis teadaolevalt juba 14. sajandil.

- Karakatitsa ehk kummijuku on motoriseeritud liiklusvahend Peipsi jääl liikumiseks.
- Peipsil on nähtud üle 100 liigi vee- ja soolinde, haruldasemad rääkspart ja väikehüüp.

Huvitavaid tegevusi:

- Kalastamine koos kohalikega
- Alatskivi lossi külastus ja aarete otsimine

- Kultuuride kolmköla tuur
- Vanausuliste kiriku külastamine
- Varnja elava ajaloo muuseumi külastamine
- Kolkja vanausuliste muuseumi külastamine
- Pakutrüki õpitubades osalemine
- Sibula- ja kalalaadad
- Kahepäevane süstamatk konnaparadiisi
- Purjehaigiga või hansalodjaga Peipsi järvele
- Roomaa õppepäevad ja ehitamise talgud

Lake Peipus area and the Onion Route

Lake Peipus area is a unique district, featuring the cultural heritages of the Estonian peasantry, Russian Old Believers as well as the Baltic Germans. All these are brought together by Lake Peipus, the fourth largest lake in Europe, that has provided the food and livelihood, been the fertile ground for sprouting legends, acted as the access point to the rest of the world as well as the site of major battles. Diverse layers and multicultural charm are especially evident through the vitality of the long time local traditions in this eastern border region of the European Union.

The villages strung like pearls along the coast of the Lake are inimitable in their architecture, sermons, chants and handicrafts. The travellers taking the Onion Route will no doubt remember the densely housed village streets, higher-than-average onion benches, boundless benevolence of the locals, delectable brown boiled sugar served together with tea... And naturally the fishing harbours, where one can purchase fish directly from the fishermen fresh back from the lake.

Over 200 rivers and streams flows into Lake Peipus and just one stream flows out – therefore the spring floods are the nature's way over here. In springtime, when the water level is at the highest, the area of the Lake expands by up to 780 sq km and during that time one can take a boat or canoe to the

Big Marsh of the Emajõgi and pick cranberries directly from the water, leaning out over the edge of the vessel: the marshlands near Lake Peipus have the most cranberries in Estonia. Come autumn and the people appreciating the subtleties of fine onions flock to the area – the onion and garlic wreaths braided over here are famous all over Estonia as well as are the smelt and whitefish from the Lake. The winter in turn brings along the karakatitsas – unique snow mobiles used only on Lake Peipus and ice skaters!

Fascinating Facts:

- Lake Peipus has 35 islands, of which 5 are occupied. The largest island, Kolpino, belongs to Russia;
- The Piirissaar island is deemed to be the European paradise for the frogs. For many years the Piirissaar island has been the only frog protection site in Estonia;
- Lake Peipus is a shallow lake, the average depth being only 7.1 m and the maximum depth just 15.3 m;
- Lake Peipus (3,555 sq km) comprises three parts: Lake Peipus itself – 2,611 sq km, Lake Pskov (708 sq km) and the narrow (3 km width at narrowest), yet deep Lake Lämmijärv (236 sq km);
- Lake Peipus is one of the most fish rich lakes in Europe (with average yield of 30 kg per hectare);
- Lake Peipus has 37 species of fish, most characteristic being

the perch, pike, and pike-perch, however, Estonians also value the mild whitefish and the tiny smelt of Lake Peipus, usually consumed air dried;

- The largest fish ever caught from Lake Peipus was a sheatfish weighting 56 kg (~ 124 pounds) back in 1935;
- Peipus is ancient place name originating from the first local dwellers. The first mention of Lake Peipus is recorded from year 1400 (as Peybas);
- Out of the eleven congregations of Old Believers historically found shelter in Estonia, nine are located at the coast of Lake Peipus;
- The Peipus lodi (small flat bottomed boat; a barge) is a merchant boat that was specially converted to fit the

navigating conditions prevailing in Lake Peipus and Emajõgi and it is known that such vessels were built in this region back in the 14th century already;

- Karakatitsa, also known as kummijuku, is a motorised vehicle built specially for driving on the ice of Lake Peipus;
- Over 100 species of water fowl and wetlands birds have been spotted on Lake Peipus, the rarest of which have been the gadwall and little bittern.

Activities of Interest:

- Fishing with locals
- Visiting the Alatskivi castle and a treasure hunt

- The tour of cultural accord
- Visiting an Old Believer's church
- Visiting the museum of living history in Varnja
- Visiting the Old Believer's museum in Kolkja
- Wooden block hand block printing workshops
- Onion and fish fairs
- 2-day kayak boat trip to the frog paradise
- To Lake Peipus with sail boat or Hanseatic lodi (barge)
- Roomaa island training days and voluntary building work

Lake Peipus

- one area, two nationalities,
three cultures

